

Handläggare
Eskil Swerkersson
Telefon: 08-50814020**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2026-01-22

Skrivelse gällande illegala bosättningar

Svar på skrivelse

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Emelie Wasserman och Simon Wiklund Lyons, båda (SD), har lämnat in en skrivelse med frågor kring hur stadsdelsförvaltningen arbetar för att motverka bosättningar på stadens mark.

Stadsdelsförvaltningen utgår från *stadsövergripande rutiner för avhysning av illegala boplatser*. I den står det att när en otillåten boplatz upptäcks på stadens mark ska planförhållanden undersökas och markförvaltande nämnd ska informeras. Markförvaltande nämnd gör en polisanmälan och rapporterar i stadens incidentrapporteringssystem. Om det handlar om en offentlig plats gäller ordningslagen och polisen kan avvisa de boende. Om platsen inte är offentlig sker avhysningen med hjälp av Kronofogdemyndigheten.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund

Emelie Wasserman och Simon Wiklund Lyons, båda (SD), har lämnat in en skrivelse med frågor kring hur stadsdelsförvaltningens arbetar för att motverka bosättningar på stadens mark. Skrivelsen lämnades in på stadsdelsnämndens sammanträde den 23 oktober 2025.

Ärendet

Författarna av skrivelsen beskriver att illegala bosättningar vid kulturhuset Cyklopen återkommande uppstår, trots upprepade avhysningar. De ifrågasätter om stadens rutiner för avhysning av bosättningar har önskvärd effekt och har fyra frågor till stadsdelsförvaltningen kopplat till det.

1. *Hur ser förvaltningens arbete ut för att hindra att nya illegala bosättningar uppstår.*
2. *Finns det någon särskild grupp inom förvaltningen som arbetar mot att illegala bosättningar uppstår, och om de uppstår, ser till att de avvecklas. Hur många anställda arbetar i så fall i den gruppen?*
3. *Under vilken budget ligger tillsyn och avveckling av nämnda illegala bosättningar?*
4. *Hur mycket har arbetet med illegala bosättningar kostat vårt stadsdelsområde åren 2022-2024?*

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning HR, stab och stadsmiljö.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Nedan följer stadsdelsförvaltningens svar på skrivelsens frågor.

1. *Hur ser förvaltningens arbete ut för att hindra att nya illegala bosättningar uppstår.*

Stadsdelsförvaltningen utgår från *Stadsövergripande rutiner för avhysning av illegala boplatser där det bor fattiga EU-medborgare* (dnr 439-281/2015). I den står det att när en otillåten boplat upptäcks på stadens mark ska planförhållanden undersökas och markförvaltande nämnd ska informeras. Markförvaltande nämnd gör en polisanmälan och rapporterar i stadens incidentrapporteringssystem. När det rör sig om EU-medborgare eller tredjelandsmedborgare rapporteras platsen in till socialförvaltningens EU-team.

Det är den nämnd som förvaltar platsen där boplaten upptäcks som ska agera. Om det handlar om en offentlig plats gäller ordningslagen och polisen kan avvisa de boende. Om platsen inte är offentlig sker avhysningen med hjälp av Kronofogdemyndigheten. Rörande boplatser vid Cyklopen i Högdalen är de på ej detaljplanelagd mark och det är då exploateringskontoret som har ansvar att agera enligt stadens rutin.

Om det är EU-medborgare/tredjelandsmedborgare kontaktas socialförvaltningens EU-team innan avhysning för att kunna ge samhällsinformation och information om sociala insatser. Stadsdelsförvaltningen ska även informera om alternativa boendeplatser. Efter avhysning ska ansvarig nämnd ordna med städning och sanering.

2. *Finns det någon särskild grupp inom förvaltningen som arbetar mot att illegala bosättningar uppstår, och om de uppstår, ser till att de avvecklas. Hur många anställda arbetar i så fall i den gruppen?*

Det är framförallt stadsdelsförvaltningens stadsmiljöenhet som ansvarar för att hantera illegala boplatser enligt stadens rutiner. Enheten har tre parkingenjörer med olika geografiska ansvarsområden, och arbetet med boplatser ingår i deras arbetsuppgifter.

Stadsmiljöenhetens personal och upphandlade drift- och underhållsentreprenörer har regelbunden tillsyn av de områden som stadsdelsförvaltningen ansvarar för. Utöver det hör invånare av sig till stadsdelsförvaltningen med information om boplatser. När stadsdelsförvaltningen upptäcker en ny boplatser följs rutinen som beskrivs ovan.

3. *Under vilken budget ligger tillsyn och avveckling av nämnda illegala bosättningar?*

Kostnader för avhysning och städning av illegala boplatser hanteras inom stadsmiljöenhetens budget.

4. *Hur mycket har arbetet med illegala bosättningar kostat vårt stadsdelsområde åren 2022-2024?*

Stadsdelsförvaltningen saknar systemstöd för att specificera kostnader för städning och sanering efter illegala boplatser på parkmark, men det är möjligt att uppskatta omfattningen. Enligt stadsdelsförvaltningens uppskattning uppgick den totala kostnaden under verksamhetsåren 2022–2024 till 1,6 mnkr, uppdelat på 800 000 kr under 2022, 600 000 kr under 2023 och 200 000 kr under 2024. Under perioden har förekomsten av boplatser på mark som stadsdelsförvaltningen ansvarar för minskat, vilket har påverkat kostnadsutvecklingen.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Carina Idenfors
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse gällande illegala bosättningar.

2. Stadsövergripande rutiner för avhysning av illegala boplatser där det bor fattiga EU-medborgare.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2026-01-08
Carina Idenfors, Avdelningschef	2026-01-08